Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Spraw Zagranicznych

2023/0441(CNS)

21.2.2024

PROJEKT OPINII

Komisji Spraw Zagranicznych

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę (UE) 2015/637 w sprawie środków koordynacji i współpracy mających ułatwić ochronę konsularną niereprezentowanych obywateli Unii w państwach trzecich oraz dyrektywę (UE) 2019/997 ustanawiającą unijny tymczasowy dokument podróży
(COM(2023)930 – C9-0015/2024 – 2023/0441(CNS))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Nacho Sánchez Amor

(*) Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Wniosek Komisji przewiduje znaczne rozszerzenie roli i działań Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i delegatur Unii Europejskiej oraz zawiera nowe i zmienione przepisy dotyczące gotowości i reagowania na sytuacje kryzysowe poza Unią Europejską.

Zgodnie z pkt I.3 załącznika VI do Regulaminu nadzór nad ESDZ i jej poszczególnymi służbami, w tym nad organizacją i funkcjonowaniem delegatur UE i Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ, wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Komisji Spraw Zagranicznych (AFET). Do obowiązków delegatur UE należy także wdrażanie prawa obywateli Unii do ochrony na terytorium państw trzecich, o którym mowa w art. 35 Traktatu o Unii Europejskiej.

Organizację i funkcjonowanie ESDZ, delegatur UE i struktur reagowania kryzysowego określono w decyzji Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r., w odniesieniu do której komisja AFET jest właściwa. W Strategicznym kompasie na rzecz bezpieczeństwa i obrony z 2022 r., który również podlega kompetencji komisji AFET, rozpoczęto przegląd mechanizmów reagowania kryzysowego ESDZ, w tym m.in. wsparcia konsularnego i bezpieczeństwa w terenie.

15 marca 2023 r. Parlament przyjął zalecenie dotyczące WPZiB pod przewodnictwem komisji AFET, w którym podsumowano funkcjonowanie ESDZ i opowiedziano się na rzecz silniejszej pozycji UE w świecie (2021/2065(INI)). Obejmuje to szeroki zakres zagadnień dotyczących ESDZ, w tym wsparcie Centrum Reagowania Kryzysowego UE w koordynowaniu reakcji ambasad i delegatur UE i państw członkowskich oraz usług oferowanych przez nie obywatelom UE podczas kryzysu.

Wniosek Komisji wynosi rolę ESDZ (oraz jej struktur zarządzania kryzysowego i delegatur UE) na nowy poziom zaangażowania, tak aby ochrona konsularna była powiązana z rolą ESDZ w polityce zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony, kiedy decyzje muszą być podejmowane na podstawie ocen, kontaktów z państwami trzecimi, wykorzystania zasobów wojskowych i innych typowych elementów WPZiB/WPBiO.

POPRAWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę co następuje:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(24a) Państwa członkowskie dopilnowują, aby informacje na temat

ochrony konsularnej przekazywane obywatelom były łatwo dostępne i aktualne. W związku z tym obywatele UE powinni otrzymywać tematyczne wiadomości dotyczące przysługujących im praw i sposobów korzystania z nich za pośrednictwem natychmiastowych powiadomień, gdy przebywają w państwach trzecich, zwłaszcza podczas kryzysu.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(26) Skuteczna koordynacja ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznego reagowania kryzysowego. Aby zapewnienie takiej koordynacji było możliwe, państwa członkowskie powinny być wspierane przez Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ oraz przez Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego Komisji. Skoordynowane reagowanie Unii w sytuacjach kryzysowych jest szczególnie ważne w przypadkach wymagających ewakuacji, ponieważ pozwala zapewnić skuteczne udzielanie dostępnego wsparcia oraz optymalne wykorzystanie dostępnych możliwości ewakuacji. Z tego powodu informacje na temat dostępnych możliwości ewakuacji powinny jak najszybciej wzajemnie przekazywane, również w przypadku operacji ratowniczych i ewakuacyjnych z wykorzystaniem zasobów wojskowych.	(26) Skuteczna koordynacja ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznego reagowania kryzysowego. Aby zapewnienie takiej koordynacji było możliwe, państwa członkowskie powinny być wspierane przez Centrum Reagowania Kryzysowego ESDZ oraz przez Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego Komisji. Skoordynowane reagowanie Unii w sytuacjach kryzysowych jest szczególnie ważne w przypadkach wymagających ewakuacji, ponieważ pozwala zapewnić skuteczne udzielanie dostępnego wsparcia oraz optymalne wykorzystanie dostępnych możliwości ewakuacji. Z tego powodu ***odpowiednie*** informacje ***z pierwszej ręki, np.*** na temat dostępnych możliwości ewakuacji***,*** powinny ***być*** jak najszybciej wzajemnie przekazywane, ***aby umożliwić szybką i skuteczną reakcję,*** również w przypadku operacji ratowniczych i ewakuacyjnych z wykorzystaniem zasobów wojskowych. ***W związku z tym ESDZ powinna mieć możliwość otrzymywania od państw członkowskich automatycznych i bieżących informacji na***

temat sytuacji w państwach trzecich.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 34 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(34a) Oprócz dochodów ze zwrotów dokonywanych przez państwa członkowskie należy odpowiednio zwiększyć budżet ESDZ, aby zagwarantować właściwe wykonywanie obowiązków w zakresie udzielania pomocy lub ochrony obywatelom UE. Skutki ciągłych kryzysów i konfliktów na całym świecie mogą wiązać się z ryzykiem przeciążenia ochrony lub pomocy konsularnej państw członkowskich, zwłaszcza podczas poważnego kryzysu. ESDZ i delegatury Unii, które przyjęły coraz większą rolę w tym zakresie, odgrywają kluczową rolę koordynującą w terenie.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 11 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Należy przydzielić ESDZ i delegaturom Unii niezbędne dodatkowe zasoby finansowe i kadrowe, tak aby mogły uporać się z ogólnym i dodatkowym horyzontalnym obciążeniem administracyjnym.

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 13 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	4a. Państwa członkowskie podnoszą świadomość sytuacyjną delegatur Unii w państwach trzecich, w tym przez regularne dzielenie się zaktualizowanymi ocenami ryzyka i informacjami na temat możliwych zagrożeń dla bezpieczeństwa obywateli UE.

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 4
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 13 – ustęp 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	5a. ESDZ, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, oferuje urzędnikom unijnym oraz personelowi dyplomatycznemu i konsularnemu państw członkowskich szkolenia z gotowości i reagowania na sytuacje kryzysowe.

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 5
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 13 a – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. W razie potrzeby państwa członkowskie mogą być wspierane przez wspólne zespoły konsularne składające się z ekspertów z państw członkowskich, w szczególności z państw członkowskich niereprezentowanych w państwie trzecim dotkniętym sytuacją kryzysową, przez ESDZ i służby Komisji. Wspólne zespoły konsularne są do dyspozycji w razie konieczności szybkiego rozmieszczenia w państwach trzecich dotkniętych kryzysem konsularnym. Uczestnictwo we wspólnych zespołach konsularnych jest dobrowolne.	2. W razie potrzeby państwa członkowskie mogą być wspierane przez wspólne zespoły konsularne składające się z ekspertów z państw członkowskich, w szczególności z państw członkowskich niereprezentowanych w państwie trzecim dotkniętym sytuacją kryzysową, przez ESDZ i służby Komisji. Wspólne zespoły konsularne są do dyspozycji w razie konieczności szybkiego rozmieszczenia w państwach trzecich dotkniętych kryzysem konsularnym. Uczestnictwo we wspólnych zespołach konsularnych jest dobrowolne. ***ESDZ i Komisja wspierają gotowość tych ekspertów i wspólnych zespołów konsularnych.***

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 5
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 13 a – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Udzielając pomocy, państwa członkowskie mogą ***w stosownych przypadkach ubiegać się o*** wsparcie z instrumentów unijnych, takich jak struktury zarządzania kryzysowego ESDZ i jej Centrum Reagowania Kryzysowego ***oraz, za pośrednictwem*** Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego ***ustanowionego*** na mocy art. 7 decyzji nr 1313/2013/UE, ***z Unijnego***	4. Udzielając pomocy, państwa członkowskie mogą ***otrzymać*** wsparcie z instrumentów unijnych, takich jak struktury zarządzania kryzysowego ESDZ i jej Centrum Reagowania Kryzysowego***. Państwa członkowskie mogą również zaangażować*** Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego ***ustanowione*** na mocy art. 7 decyzji nr 1313/2013/UE, ***Unijny Mechanizm*** Ochrony Ludności

Mechanizmu Ochrony Ludności.***";***	***oraz, w stosownych przypadkach, misje i operacje UE w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony***.

Or. en

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 6
Dyrektywa (UE) 2015/637
Rozdział 2a – Artykuł 13b – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Co najmniej raz w roku państwa członkowskie przekazują ***Komisji i Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych*** i ***Polityki Bezpieczeństwa*** następujące informacje:	1. Co najmniej raz w roku państwa członkowskie przekazują ***ESDZ*** i ***Komisji*** następujące informacje:

Or. en

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 6
Dyrektywa (UE) 2015/637
Rozdział 2a – Artykuł 13c – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Państwa członkowskie podejmują działania, aby informować swoich obywateli o ich prawie określonym w art. 20 ust. 2 lit. c) TFUE***. Działania te mogą polegać*** w szczególności na:	1. Państwa członkowskie podejmują działania, aby informować swoich obywateli o ich prawie określonym w art. 20 ust. 2 lit. c) TFUE***, polegające*** w szczególności na:

Or. en

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 6
Dyrektywa (UE) 2015/637
Rozdział 2a – Artykuł 13c – ustęp 1 – wprowadzenie – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) zamieszczaniu pierwszego zdania art. 23 TFUE w paszportach krajowych;	***skreśla się***

Or. en

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 6
Dyrektywa (UE) 2015/637
Rozdział 2a – Artykuł 13c – ustęp 1 – wprowadzenie – litera c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	c) opracowaniu automatycznych systemów powiadamiania, np. w formie SMS-ów za pośrednictwem sieci telefonicznych, w celu zapewnienia wszystkim obywatelom UE podstawowych informacji kontaktowych dotyczących ochrony konsularnej po przybyciu do państwa trzeciego, a także komunikatów ostrzegawczych w przypadku kryzysu;
	ponadto państwa członkowskie mogą zamieszczać pierwsze zdanie art. 23 TFUE w paszportach krajowych.

Or. en

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 9
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 16 b – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
Państwa członkowskie zapewniają, aby niereprezentowani obywatele, których prawa wynikające z niniejszej dyrektywy naruszono, ***dysponowali skutecznym środkiem odwoławczym*** w prawie krajowym.	Państwa członkowskie zapewniają, aby niereprezentowani obywatele, których prawa wynikające z niniejszej dyrektywy naruszono, ***mieli dostęp do mechanizmów wnoszenia skarg i środków odwoławczych*** w prawie krajowym.

Or. en

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 10
Dyrektywa (UE) 2015/637
Artykuł 19 – ustęp 3 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. ***Nie wcześniej niż [osiem*** lat po terminie transpozycji dyrektywy zmieniającej] Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat głównych ustaleń.	3. ***Do dnia ... [pięć*** lat po terminie transpozycji dyrektywy zmieniającej]***,*** ***a następnie co pięć lat,*** Komisja dokonuje oceny ***transpozycji i stosowania*** niniejszej dyrektywy i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat głównych ustaleń***, w tym ewentualnych naruszeń praw wynikających z niniejszej dyrektywy***.

Or. en